

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๓/๒๕๕๓

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖
กรณีอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลยุติธรรม

ประธานกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือด่วนที่สุดที่ ลต. ๐๐๐๕/๐๗๗๔ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยปัญหาอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลยุติธรรม หนังสือด่วนที่สุดที่ ลต. ๐๐๐๕/๐๘๔๐ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเพิ่มเติม กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอำนาจระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลยุติธรรม และหนังสือด่วนที่สุด ที่ ลต. ๐๐๐๕/๑๑๒๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอำนาจระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลยุติธรรม ในกรณีการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มีใจความสำคัญขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเป็นการด่วนในประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้พิจารณาคำวินิจฉัยที่ศาลยุติธรรมโดยศาลจังหวัด และศาลแพ่งได้พิจารณาวินิจฉัยว่า การเพิกถอนการรับสมัครของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งซึ่งปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะกระทำมิได้เพราะพ้นระยะเวลาที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจะตรวจสอบและสอบสวน ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็น สำคัญอันเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ เนื่องจากตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ให้อำนาจแก่ศาลเพียงแต่พิจารณาว่า จะให้รับสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ การที่ศาลยุติธรรมได้วินิจฉัยว่าการเพิกถอนการรับสมัครเลือกตั้งของ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เกินกว่าเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ จะกระทำมิได้ เป็นกรณีที่ศาลยุติธรรมได้วินิจฉัยเกินกว่าบทบัญญัติของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นกรณีที่ศาลยุติธรรมได้ก้าวล่วงเข้าไปวินิจฉัยในปัญหาโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในอำนาจการสืบสวนสอบสวน และวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๔๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญ

ในประเด็นที่สอง ตามที่ประธานรัฐสภาเสนอข้อโต้แย้งต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้วินิจฉัยว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีอำนาจตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจตีความความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) และได้วินิจฉัยว่าบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ๒๘ ตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐไปแล้ว

ศาลรัฐธรรมนูญ ได้ส่งสำเนาคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบเพื่อให้ศาลยุติธรรมชี้แจง ศาลยุติธรรมได้ยื่นคำชี้แจงพร้อมเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ศาลแพ่งได้มีคำสั่งในคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาว่า คำสั่งของผู้บัญชาการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ให้เพิกถอนสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งภายหลังประกาศรับสมัครเลือกตั้งไม่มีผลเพราะพ้นกำหนดเวลาที่จะตรวจสอบและสอบสวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๒ แล้วนั้น เป็นการพิจารณาโดยคำนึงถึงเนื้อหาแห่งสิทธิ กระบวนการใช้สิทธิ หรือที่กระทบถึงสิทธินั้น โดยการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับสิทธิของประชาชน ต้องเป็นไปโดยชอบและเป็นธรรมทั้งในเชิงเนื้อหา และกระบวนการ เนื่องจากกระบวนการเป็นเครื่องมือของกฎหมายในการควบคุมการใช้สิทธิ และอำนาจหน้าที่ กระบวนการใดที่มีผลในทางจำกัดหรือทำลายสิทธิของประชาชน ต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบและตีความโดยเคร่งครัด และต้องมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจกระทำได้เท่านั้นในการพิจารณาวินิจฉัยและมีคำสั่งของศาลแพ่งมีวัตถุประสงค์ให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย คุ้มครองสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนและให้ถูกระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเป็นสาระสำคัญ การให้ผู้บัญชาการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพิกถอนการรับสมัครที่ได้ประกาศการรับสมัครไว้แล้วในภายหลัง โดยกฎหมายมิได้ให้อำนาจที่จะกระทำได้อย่างเป็นการทำลายกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้โดยปริยาย เหตุผลประการสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการพิจารณาของศาลแพ่ง คือในสำนวนคดีหมายเลขแดงที่ สว. ๒/๒๕๕๓ ซึ่งผู้บัญชาการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร เพิกถอนการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของ นายอมรอน มะลูถิม นั้นปรากฏแต่เพียงว่า การใช้อำนาจสั่งเพิกถอนการสมัครของ นายอมรอน ฯ เป็นการใช้อำนาจของผู้บัญชาการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกรุงเทพมหานครเองโดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) แต่อย่างใด

นอกจากนั้น ศาลแพ่งได้ตั้งข้อสังเกตว่า การใช้อำนาจสืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๖) ด้วยนั้น ได้บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการใช้อำนาจดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๕ วรรคสอง ซึ่งให้ใช้อำนาจดังกล่าวในการวินิจฉัยปัญหาหรือข้อโต้แย้งเป็นรายกรณี โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องให้โอกาสผู้ร้อง ผู้ถูกคัดค้านหรือผู้ถูกกล่าวหา มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง และแสดงหลักฐานรวมทั้งต้องให้โอกาสมาให้อัยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นหลักการการรับฟัง คู่กรณีทั้งสองฝ่าย และการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ ของกรรมการการเลือกตั้งที่พิจารณาวินิจฉัยทุกคน ทั้งนี้ เนื่องจากการใช้อำนาจดังกล่าวเป็นการใช้อำนาจ “กึ่งตุลาการ” ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อใช้โดยถูกต้องตามกระบวนการของกฎหมายจึงจะ ถือได้ว่าเป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ไว้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเฉพาะ และมีอาจ มอบให้ผู้อื่นกระทำการแทนได้

ในเรื่องนี้มีประเด็นพิจารณาเบื้องต้นว่า เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ องค์การตามรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประเด็นเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็น ปัญหาโต้แย้งว่า ในการที่ศาลยุติธรรมมีคำสั่งว่า การเพิกถอนการสมัครรับเลือกตั้งดังกล่าวของผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเป็นการก้าวล่วงการใช้อำนาจสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดของ คณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) หรือไม่ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ แล้วเห็นสมควรรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

สำหรับประเด็นที่สองที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจตีความคำว่า “เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ (๑๑) หรือไม่นั้น ศาล รัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยในประเด็นนี้แล้วปรากฏตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๘ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐจึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก

ประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้วินิจฉัยต่อไปจึงมีประเด็นเดียวคือ การที่ศาลยุติธรรม มีคำสั่งตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่าการเพิกถอนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเกินระยะเวลาที่ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจะตรวจสอบและสอบสวน มาตรา ๓๒ แล้วกระทำมิได้ คำสั่งของศาลดังกล่าวเป็นการก้าวล่วงการใช้อำนาจในการสืบสวนสอบสวน และวินิจฉัยชี้ขาดของ คณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) หรือไม่

ประเด็นที่ต้องพิจารณามีว่า การที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ได้ประกาศรับสมัคร ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาไปแล้วต่อมามีผู้คัดค้านว่าผู้สมัครรับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม คณะกรรมการการเลือกตั้งได้วินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๑๔๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญ และสั่งให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพิกถอนการรับสมัคร ผู้ถูกเพิกถอนนำคดีไปร้องต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัด และศาลได้วินิจฉัยว่าการเพิกถอนการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งซึ่งปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะกระทำมิได้เพราะพ้นระยะเวลาที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจะตรวจสอบและสอบสวนตามมาตรา ๓๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑

ในประเด็นนี้มีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ฯ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติว่า “เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับใบสมัครแล้ว ให้ลงบันทึกการรับสมัครไว้เป็นหลักฐาน และออกใบรับให้แก่ผู้สมัครในวันนั้น และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐานการสมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร และสอบสวนว่าผู้สมัครมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ ให้เสร็จสิ้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดการรับสมัคร ถ้าผู้สมัครมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งได้ ก็ให้ประกาศการรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นสมัคร”

ส่วนมาตรา ๓๔ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้สมัครผู้ใด ไม่มีชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๓๒ ผู้สมัครผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่เขตเลือกตั้งอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดนั้น หรือต่อศาลแพ่งสำหรับเขตเลือกตั้งที่อยู่ในกรุงเทพมหานครได้ ภายในเจ็ดวันนับจากวันที่ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา และให้ศาลวินิจฉัยว่าให้รับสมัครหรือไม่ โดยไม่ชักช้า คำสั่งของศาลนั้น ให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ในการนี้ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งปฏิบัติตามคำสั่งศาลโดยเร็ว ถ้าศาลมีคำสั่งให้รับสมัคร ให้ประกาศชื่อผู้นั้นตามมาตรา ๓๒ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติก่อนทราบคำสั่งศาล”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๓) บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ “สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๕ วรรคสอง”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง บัญญัติว่า “ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง”

พิจารณาจากประเด็นข้อกฎหมายข้างต้น เห็นได้ว่ามีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้ง กับศาลยุติธรรม (ศาลแพ่ง และศาลจังหวัด) ในขั้นตอนการรับสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน โดยตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ฯ ได้ให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐานการสมัคร คุณสมบัติของผู้สมัครและสอบสวนว่าผู้สมัครมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับสมัคร และถ้าผู้สมัครมีสิทธิจะสมัครรับเลือกตั้งได้ ก็ให้ประกาศรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ส่วนผู้สมัครที่ไม่ได้รับการประกาศว่า มีสิทธิสมัครอาจยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดแล้วแต่กรณีตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ฯ เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าให้รับสมัครหรือไม่ มาตรา ๓๔ ได้ให้อำนาจศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่จะวินิจฉัยคำร้องของผู้สมัครที่ถูกตัดสิทธิตามมาตรา ๓๒ คือ ในช่วงของการพิจารณาของผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดรับสมัคร ศาลไม่มีอำนาจใช้มาตรา ๓๔ วินิจฉัย คำร้องของผู้ที่ถูกเพิกถอนสิทธิหลังจากระยะเวลาดังกล่าว เพราะการเพิกถอนไม่ใช่เป็นไปตามมาตรา ๓๒

การพิจารณาว่าคำสั่งข้างต้นของศาลยุติธรรมเป็นการก้าวล่วงการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๔๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น ต้องพิจารณาด้วยว่า มาตรา ๑๔๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญได้ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งเพิกถอนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๑๔๕ (๓) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้นการที่มีการคัดค้านว่าผู้สมัครคนใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหลังจากที่ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศให้ผู้สมัครนั้นมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย ตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีอำนาจสืบสวนสอบสวน และวินิจฉัยชี้ขาด แต่ทั้งนี้การดำเนินการให้เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ และอำนาจดังกล่าวเป็นอำนาจเสมือนอำนาจตุลาการ มีอาจให้ผู้อื่นทำการแทนได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า การที่ศาลยุติธรรมมีคำสั่งตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า การเพิกถอนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเกินระยะเวลาที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง จะตรวจสอบและสอบสวนตามมาตรา ๓๒ แล้วกระทำมิได้ คำสั่งศาลดังกล่าวจึงเป็นการก้าวล่วงเข้าไปวินิจฉัยในปัญหาโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอยู่ในอำนาจการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๔๕ (๓) ของรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ